

Prvá pôstna nedeľa (cyklus C): pokúšanie Ježiša

Komentár na prvú pôstnu nedeľu. „Duch ho vyviedol na púšť, kde bol štyridsať dní a bol pokúšaný od diabla.“ Ježiš dovoľuje, aby sme mali pokušenia, a dáva nám milosť, aby sme ich prekonali a tak mu ukázali svoju pokornú lásku.

Evanjelium (Lk 4, 1-13)

Ježiš sa vrátil od Jordánu plný Ducha Svätého. Duch ho vodil štyridsať dní po púšti a diabol ho pokúšal. V tých dňoch nič nejedol. A keď sa skončili, vyhladol. Tu mu diabol povedal:

„Ak si Boží Syn, povedz tomuto kameňu, aby sa stal chlebom.“

Ježiš mu odvetil:

„Napísané je: ‚Nielen z chleba žije človek.‘“

Potom ho diabol vyzdvihol, v jedinom okamihu mu ukázal všetky kráľovstvá sveta a vravel mu:

„Dám ti všetku ich moc a slávu, lebo som ju dostal a dám ju, komu chcem. Ak sa mi teda budeš klaňať, všetka bude tvoja.“

Ježiš mu povedal:

„Je napísané: ‚Pánovi, svojmu Bohu, sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť.‘“

Potom ho zaviedol do Jeruzalema, postavil ho na vrchol chrámu a povedal mu:

„Ak si Boží Syn, vrhni sa stadeto dolu,
veď je napísané:

,Svojim anjelom dá príkaz o tebe,

aby ťa chránili,‘

a ,vezmú ťa na ruky,

aby si si neuderil nohu o kameň‘.“

Ježiš mu odvetil:

„Je povedané: ,Nebudeš pokúšať
Pána, svojho Boha.““

Keď diabol skončil všetko pokúšanie,
na čas od neho odišiel.

.....

Komentár

Pôstne obdobie začíname
spomienkou na štyridsať dní, keď sa
Ježiš na začiatku svojho verejného
života postil na púšti. Izraelský ľud,

oslobodený z egyptského otroctva, bol na svojom putovaní púšťou na ceste do zaslúbenej zeme vystavený pokušeniam. Tam, kde oni padli, Ježiš zvíťazil a dáva nám príklad, ako zvíťaziť.

Lukáš poznamenáva, že „Duch ho vodil štyridsať dní po púšti a diabol ho pokúšal“ (v. 1-2). Pokušenia neboli neúspechom, ktorý mu skrížil cestu, ale niečím, čo bolo predvídané v Božích plánoch, aby sme sa naučili, že tak ako On, aj my budeme pokúšaní.

Ježiš je hladný a diabol, ktorý je stále na love, to využíva, aby Ho pokúšal. Niekoľko dní predtým, keď prijal Jánov krst, Ježiš počul hlas z neba, ktorý mu povedal: „Ty si môj Syn, milovaný, v tebe mám zaľúbenie“ (Lk 3, 22). Je to pravda? Diabol pred neho postaví naliehavú fyzickú potrebu, napríklad potrebu prijať potravu, a navrhne mu, aby tak urobil, čím

mimochodom skúša, či je naozaj Boží Syn, schopný prekonať ju božskou mocou. Je to zákerná provokácia, a to veľmi aktuálna. Keď vo svete hladuje toľko ľudí a treba urýchlene riešiť mnohé sociálne núdzové situácie, nemala by sa Cirkev, nehovoriac o samotnom Bohu, zaoberať najprv tým, čo je naliehavé, a ostatné nechať na neskôr? Ježiš poukazuje na najlepší spôsob riešenia týchto potrieb: len zo srdca živeného Božím slovom, spravodlivým a dobrým, môžu vzísť tvorivé a účinné riešenia.

Ďalej mu diabol ponúka toľko moci a slávy, koľko si len môže želať, výmenou za jeho uctievanie. Snaží sa, aby túžil po rozkazovaní a autorite, aby mohol pokriviť jeho duchovné poslanie. Je to zákernosť využívania svetskej moci na nastolenie Božieho kráľovstva na zemi, pokušenie, ktorému v priebehu storočí trpela aj Cirkev. Otázka, ktorá sa vynára, nie je triviálna: aké

prostriedky treba použiť na uskutočnenie mesiášskych nádejí? Čo prináša kresťanstvo svetu, aby vyriešilo jeho problémy? V skutočnosti je to celkom jednoduché. Nie je to otázka žiadneho politického alebo sociálneho režimu. To, čo prináša, je poznanie pravého Boha. „Pánovi, svojmu Bohu, sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť“ (v. 8), odpovedá Ježiš. Kráľovstvá vytvorené ľudskými ambíciami po moci sa rozpadajú. Až keď sa uznáva Boh ako Stvoriteľ a rešpektujú sa zákony prirodzenosti, dosiahne sa skutočné dobro človeka.

Nakoniec diabol navrhuje, aby pred ľuďmi, ktorí sa hemžili v átriách a okolí jeruzalemského chrámu, vykonal veľkolepý čin, vrhol sa z jeho najvyššieho rohu, aby anjeli zastavili jeho pád pred užasnutými pohľadmi divákov. Jeho uznanie ako Mesiáša by bolo určite okamžité. Nebolo potrebné nejaké jasné znamenie, aby

bol Pánov poslaný uznaný a rešpektovaný? Toto pokušenie sa dotýka aj dnešnej hlboko zakorenenej obavy: Ako možno rozpoznať Boha? Je možné v neho uveriť bez toho, aby sme niekedy videli niečo mimoriadne? Nie je potrebné experimentálne dokázať jeho existenciu? V skutočnosti každý, kto sa k Bohu správa, akoby bol objektom, ktorý sa má podrobiť laboratórnym pokusom, Ho nikdy nebude môcť nájsť. Tvárou v tvár intelektuálnej arogancii je Ježišovou odpoveďou pokora: „Nebudeš pokúšať Pána, svojho Boha“ (v. 12).

Francisco Varo